

5. Kouluruokailun tuet

Herätetään keskustelua kouluruokailuun käytetyistä tukirahoista ja maidon roolista kouluruokailussa. Tee jompikumpi tehtävistä:

- Suunnittele oppitunnille väittely, jossa käsitellään maidon asemaa kouluruokailussa. Toinen osapuoli hyödyntää Maito ja Terveys Ry:n [Maitotieto -sivua](#) ja toinen sen väittämiä kyseenalaistavia Oatlyn [Maitomyytit -vihkosta](#).
- Ota yhteyttä kuntasi ateriapalvelupäällikköön ja tiedustelee, hyödyntääkö kuntasi koulumaito- tai kouluhedelmätukea? Tiedustelee myös, voisiko kouluhedelmätuen hyödyntäminen mahdollistaa esim. hedelmien tarjoamisen lukiolaisille välipaloiksi iltapäivisin?

Lisätietoja:

EU tukee maidonjuontia koulussa

EU:ssa on käytössä koulumaitotuki ja kouluhedelmätuki. Koulujakelujärjestelmän tarkoituksena on terveellisten ruokailutottumusten lisääminen. Tukea voi hakea kunta tai sen valtuuttamana maitoa myyvä yhtiö, Suomessa suurimpana Valio. Yhtiö hakee tukea loppukäyttäjien puolesta ja alentaa myymiensä maitojen hintoja tarkalleen tuen määrällä. Tuella kustannetaan osa koulujen tilaamista maitotuotteista. Yhtiön hyöty tulee maidon kasvaneesta kysynnästä. Suomea tuetaan järjestelmässä enemmän kuin pelkkä koululaisten määrä oikeuttaisi ns. historiallisen perusteen vuoksi. Täällä on totuttu pitämään maitoa tärkeänä osana kouluruokaa eli perinteisesti juotu paljon maitoa. Vastavuoroisesti koulujen on kiinnitettävä kouluun näkyvälle paikalle maidon menekinedistämisjulisteita. Niitä löytyykin lähes kaikkien maan koulujen seiniltä. Yli puolet kunnista hyödyntää koulumaitotuen, mutta kouluhedelmätukea jää käyttämättä 90 %.

Myrsky maitolasissa

Lokakuussa 2020 Suomessa syntyi mediakohu monikansallisen kaurajuomayhtiö Oatlyn toimitettua suomalaisiin koteihin Maitomyytit-vihkosen. Yksi sen pääviesteistä oli herättää keskustelua maidon asemasta suomalaisten koululounaiden osana. Se ei kuitenkaan ollut ensimmäinen kerta, kun suomalaisiin yritetään vaikuttaa maitoasiassa. Maito ja Terveys Ry on kansanterveysjärjestö, joka edistää maidon ja maitovalmisteiden käyttöä. Se perustettiin jo vuonna 1929 nimellä Suomen Maitopropagandatoimisto. Yksi tärkeimmistä kohderyhmistä ovat aina olleet koululaiset.

Lähteet:

Valio oyj:n tiedote 21.3.2018: Valion saama maataloustuki on kuntia hyödyttävää koulumaitotukea
Helsingin Sanomat 29.5.2019: Uutissuomalainen: Suomen koulut jättivät lähes kokonaan käyttämättä EU:lta saatavan tuen hedelmiin.

Maaseudun tulevaisuus 17.12.2015: Suomi saa koulumaitotukea neljä miljoonaa vuodessa

Etelä-Suomen Sanomat 14.5.2016: Koulut joutuvat mainostamaan lapsille maitoa saadakseen rahaa
Koulumaitotuki ja kouluhedelmätuki. Lukuvuosi 2019–2020. Hakuopas. Ruokavirasto 2019.

<https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/yhteisot/tuet-ja-kehittaminen/koulujakelu/koulujakelutuen-hakuopas-2019-2020.pdf>

Tämä tehtävä on osa *Koulun korjausoppaan* demoversiota, joka on suunniteltu ja toteutettu Ilmastomuutos lukioihin! - hankkeessa vuosina 2019-2021 (Opetushallituksen rahoittama hanke lukiouudistuksen toimeenpanon tukemiseen). Opas kokonaisuudessaan julkaistaan vuoden 2021 aikana ja tukee kouluja matkalla hiilineutraaliuteen. Lisätietoja:

www.ilmastonmuutoslukioihin.fi.